УДК 377:338.48

Вороніна Н. Г.
старший викладач.
СП «Фаховий коледж економіки та
інформаційних технологій» ПрАТ «ПВНЗ «ЗІЕІТ»
м. Запоріжжя, Україна

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ

На початку XXI століття по всьому світові спостерігається стрімке зменшення частки традиційної економіки й водночас збільшення цифрової. Стрімкий розвиток інформаційних технологій перетворило їх в невід'ємну складову практично всіх сфер життя людини і суспільства. Впровадження цифрових технологій у різні сфери економіки істотно змінюють стиль нашого життя: умови роботи, спілкування, ведення бізнесу тощо.

Сучасна ситуація розвитку туристичної галузі потребує наявності кваліфікованих фахівців, які повинні володіти певним рівнем знань, умінь, постійно підвищувати рівень своєї професійної майстерності, а також швидко адаптуватися на ринку праці. Інформаційні технології трансформують та модернізують сферу обслуговування, особливо галузі туризму. Більш актуальним сьогодні є вміння працювати із сервісами та створювати власні інформаційні ресурси для глобальної мережі Internet.

Аналіз наукових видань дає змогу визначити, що розвиток вітчизняного туристичного бізнесу має свої проблеми. Бондарук О. зазначає, що в Україні практично не застосовуються туристичні технології, які в розвинутих країнах набули ознак повсякденної

ужитковості: електронні інформаційні довідники готелів, транспортних маршрутів і туристичних фірм із переліком та вартістю послуг, які ними надаються; у світі практично всі довідники з туризму випускаються в – у Інтернет-форматах, що дає їх користувачам можливість бронювати місця в готелях і на транспортні послуги у режимі реального часу – «online» [2].

Таким чином, серед завдань освітнього процесу закладів фахової передвищої освіти стоїть завдання формування цифрової компетентності здобувачів освіти сфери туризму.

У Концепції розвитку цифрових компетентностей (2021) подано визначення цифрової компетентності, за яким ця компетентність визначається як «динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, інших особистих якостей у сфері інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність із використанням таких технологій» [1]. Надалі будемо використовувати поняття «цифрова компетентність» саме у такому розумінні.

За останніми показниками економічних досліджень туристична діяльність є однією з найрозвинутіших галузей в сфері послуг. Туризм створює робочі місця для людей різного віку та різного рівня кваліфікації, причому велика частина туристичних підприємств здійснюють свою діяльність у сегменті малого та середнього бізнеса.

Туристична галузь має високий рівень інформаційної насиченості, цифровізовано більшість виробничих процесів з метою швидкого обміну даними, взаємозв'язку виробників і споживачів туристичного ринку. Більше того, впровадженні інформаційні технології та послуги використовують всі учасники туристичного ринку.

«Цифрові громадяни» досліджують інформацію, необхідну для підготовки своїх подорожей за допомогою електронних засобів. Споживачі туристичних послуг через Інтернет здійснюють:

– бронювання квитків на транспорт;

– резервування місць у засобах розміщення, закладах харчування;

– прокат транспортних засобів і спорядження;

– замовлення квитків на різноманітні заходи (культурні, розважальні, спортивні);

– обмін валют тощо.

Туристичні компанії (виробники туристичних послуг) за допомогою комп'ютерних технологій здійснюють:

– моніторинг, аналіз та планування туристичної діяльності;

– організацію оплати послуг;

– візовий супровід;

– ідентифікацію клієнтів;

– контроль за переміщенням багажу;

– маркетинг та розробку туристичного продукту тощо.

Фактично кожний сегмент туристичного ринку має власне спеціалізоване програмне забезпечення, яке у підсумку інтегрується до єдиного інформаційного туристичного простору, автоматизуючи більшість технологічно-виробничих процесів, таких як: облік і управління персоналом, документообіг, бухгалтерські програми, створення каталогів та баз даних, бронювання, реклама і реалізація готового турпродукту або послуги

Симуляції віртуальної і доповненої реальності стають все більш важливими у сфері туризму. Туристичні компанії, що пропонують клієнту через віртуальну реальність уявлення про місце відпочинку, про готель, конкретний номер готелю (попередній перегляд в деталях), інформують його про місцеві пам'ятки, місцевий транспорт, вибір ресторанів, екзотичні та історичні місця спонукають до купівлі туристичної путівки та здійснення подорожі. Усі ці інструменти інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) вимагають спроможності використовувати й керувати ними в організації, підвищують вимоги до особливих навичок для співробітників туристичної індустрії. Фахівці означеної галузі сьогодні обов'язково мають вміти розв'язувати різноманітні задачі за допомогою комп'ютерних технологій:

– використовувати програми пакету Microsoft Office;

– розробляти логотипи туристичних фірм, готелів та ресторанів;

– створювати презентації туристичних послуг;

– проектувати віртуальні екскурсії;

– складати електронні довідники туристично-рекреаційних ресурсів;

– формувати меню та барні карти;

– працювати з Web-ресурсами.

Цей перелік необхідних вмінь та навичок показує зв'язок між потребами сучасного ринку праці та змістом фахової освіти. Тобто формування цифрової компетентності є невід'ємним компонентом професійної підготовки сучасного фахівця з туризму. Для подальшого розвитку туристичної галузі країни майбутні фахівці мають вільно володіти Інтернет-технологіями, вміти працювати з комп'ютерними програмами, мати навики аналітичного мислення, швидко адаптуватися до змін. Формування цифрової компетентності у здобувачів фахової передвищої освіти має стати обов'язковою складовою підготовки майбутніх фахівців у цифровій економіці.

Література:

1. Концепція розвитку цифрових компетентностей // Офіційний вісник України. 2021. № 21. 955 с.

2. Int-konf.org: Наукові конференції. URL: http:// intkonf.org/ konf112013/594-bondaruk-o-v-levicka-v-problemi-rozvitku-turistichnoyi-ndustryi-v-ukrayin.htm.